

College voor Toetsen en Examens

> Retouradres Postbus 315 3500 AH Utrecht

Aan de voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bureau van het CvTE
Muntstraat 7
3512 ET Utrecht
Postbus 315
3500 AH Utrecht
Nederland
www.cvte.nl

Contactpersoon

Datum
Betreft   Evaluatie College voor Toetsen en Examens

Onze referentie
CvTE 20.00003

Bijlagen

Inleiding

Langs deze weg doe ik u namens het College van Toetsen en Examens (CvTE) mijn reactie toekomen op de bevindingen, conclusies en aanbevelingen in het onderzoeksrapport dat Oberon in opdracht van het Ministerie van OCW opstelde over de doelmatigheid en doeltreffendheid van het zelfstandig bestuursorgaan CvTE in de periode 2014 tot en met 2018.

Het onderzoek is verricht om tegemoet te komen aan de eis in artikel 39, lid 1, van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen, die inhoudt dat de Minister elke vijf jaar een verslag zendt aan beide kamers der Staten-Generaal over het functioneren van een zelfstandig bestuursorgaan.

Uitkomsten evaluatie periode 2014-2018

Mede gelet op het belang van zijn wettelijke taak op het gebied van centrale toetsen en examens is het CvTE verheugd met de positieve waardering die uit het rapport van Oberon spreekt over zijn functioneren. Het rapport geeft weer hoe het CvTE er dankzij en in nauwe samenwerking met het onderwijsveld en zijn ketenpartners ook de afgelopen vijf jaar in is geslaagd kwalitatief hoogwaardige centrale toetsen en examens te produceren en af te (laten) nemen. Het CvTE ziet met gepaste tevredenheid terug op de tien eerste jaren van zijn bestaan, die het recent, in november 2019, samen met het veld en zijn ketenpartners vierde.

Het onderzoeksrapport bevat drie aanbevelingen voor het CvTE, dat deze bovenal beschouwt als een belangrijke aansporing om werk te blijven maken van goede samenwerking in de toets- en examenketen. Daarnaast verwelkomt het CvTE de aanbevelingen als positieve bevestiging van ontwikkelingen die eind 2018 zijn geïnitieerd. Onderstaand reageer ik op de aanbevelingen in de context van de wettelijke taak en taakopvatting van het CvTE.

Reactie op aanbevelingen in de context van de wettelijke taak en taakopvatting van het CvTE

Het CvTE is conform de Wet College voor toetsen en examens verantwoordelijk voor de totstandkoming van centrale toetsen en examens en bij de Staatsexamens vo en Nt2 tevens voor de afname. Het CvTE streeft naar kwalitatief hoogwaardige centrale toetsing en examinering met een optimaal maatschappelijk draagvlak. Alle activiteiten van het CvTE zijn gericht op het realiseren van betrokkenheid van en samenwerking met belanghebbenden.

De totstandkoming van de centrale toetsen en examens is dan ook vrijwel geheel in handen van zo'n 600 (vak)docenten, georganiseerd in constructiegroepen en vaststellingscommissies. Zo'n 1.500 vakdocenten nemen de staatsexamens voortgezet onderwijs af. Het CvTE heeft een bureau-organisatie van zo'n 40 fte ter ondersteuning van het college, dat bestaat uit twaalf (ervarings)deskundigen uit de sectoren primair, voortgezet, middelbaar en hoger beroeps- en wetenschappelijk onderwijs. Vanuit dit bureau vindt sturing plaats op de realisatie van de kerntaken van het CvTE.

Bureau CvTE

Datum

Naam

Onze referentie

CvTE 20.00003

Oberon plaatst kanttekeningen bij de relatief geringe omvang van het bureau die individuele expertise bevat die niet eenvoudig (tijdelijk) te ondervangen is. Dit is een belangrijk aandachtspunt. De aanbeveling (aanbeveling 1) die Oberon op dit punt doet, sluit aan bij de organisatiewijziging die het bureau eind 2018 heeft ingezet. Waarbij van belang is op te merken dat dit aspect ook na die tijd de nodige zorg en aandacht zal blijven vragen.

De Memorie van Toelichting bij de Wet Cvte benoemt de sturende functie op de 'toets- en examenketen' als 'regievoering'. Het CvTE voert regie op het geheel aan verrichtingen van organisaties die bijdragen aan de totstandkoming en afname van centrale toetsen en examens, en die daarmee de 'toets- en examenketen' vormen: SLO, stichting Cito en DUO. Daarnaast stuurt het CvTE voor de Staatsexamens Nt2 ook Bureau ICE en Cito B.V. aan op grond van overeenkomsten voortgekomen uit openbare aanbestedingen.

De andere twee aanbevelingen (aanbevelingen 2 en 3) in het rapport van Oberon betreffen het nader uitwerken van de hierboven genoemde regievoering in de vorm van zowel 1) formele afspraken (en de gevolgen daarvan voor de betrokken partijen) als 2) de menselijke component daarin. Oberon adviseert actieve sturing op samenwerking in de keten met meer aandacht voor onderlinge relaties, kennisdeling, gezamenlijke mindset en/of een inspirerende ketendoelstelling.

Het maken van formele afspraken in de vorm van dienstverleningsafspraken en service level agreements is eind 2018 aangevangen, maar nog niet voltooid. De ervaringen wijzen uit dat alle betrokkenen van goede wil zijn, en dat deze wil ook nodig is om de bijkomende formele dimensie succesvol te verdisconteren. Deze ervaring benadrukt het belang van de aanbeveling van Oberon op het gebied van het bevorderen van goede intermenselijke verhoudingen, kennisdeling en het genereren van een gezamenlijke mindset in de gehele keten. Het CvTE beschouwt het als zijn opdracht om zich daarvoor in te blijven spannen.

Centrale toetsing en examinering is immers van grote maatschappelijke betekenis. Het vertrouwen dat leerlingen, studenten, kandidaten, scholen, opvolgende onderwijsinstellingen, werkgevers en de maatschappij in brede zin stellen in de waarde van toets- en examenresultaten vormt een aanzienlijk civiel kapitaal. De aantallen spreken voor zich. Bijna 90.000 leerlingen nemen jaarlijks de Centrale Eindtoets af in het primair onderwijs, wat leidt tot een tweede objectief gegeven naast het schooladvies van de leerkracht. Zo'n 200.000 leerlingen doen jaarlijks eindexamen voortgezet onderwijs, met nationaal vlagvertoon tot gevolg. Zo'n 9.000 kandidaten doen jaarlijks centraal examen en een mondeling college-examen omdat het reguliere examen voor hen geen gereede optie is en maken zo toch een eerlijke kans op een diploma voortgezet onderwijs. Een groot deel van ruim 14.000 kandidaten per jaar voldoet met het behalen van de staatsexamens Nt2 aan een deel van zijn inburgeringsplicht. Bijna

500.000 jaarlijkse digitale centrale examens in het mbo voor Nederlands, Engels en Rekenen dragen bij aan de waarde van het diploma van alle mbo-studenten.

Bureau CvTE

Het CvTE is doordrongen van het maatschappelijk belang van zijn taak en stelt al het mogelijke in het werk om de kritieke processen van centrale toetsing en examinering zo goed mogelijk te laten verlopen. Intussen geeft Nederland feedback op de ervaren kwaliteit van het werk in de vorm van ruim 150.000 meldingen bij het Landelijk ActieKomit  Scholieren (LAKS) tot uitingen van (on)genoegen via sociale media tot duizenden meldingen bij de Examenlijn van het CvTE. Inbreng die kan bijdragen aan zaken als een rechtvaardige normering of een aangescherpt correctievoorschrift.

Datum

Naam

Onze referentie

CvTE 20.00003

Niet alle onvolkomenheden zijn te voorkomen. Het maken van toetsen en examens is mensenwerk en met zoveel 'klanten' gelden per definitie zoveel meningen. In zijn streven naar betrokkenheid van zoveel mogelijk belanghebbenden heeft het CvTE, hiertoe aangemoedigd door de motie Straus, een belangrijke stap voorwaarts gezet onder de noemer 'Project Ieders Examen'. Bijeenkomsten in het land, besloten digitale discussiefora waar docenten over examens van gedachten kunnen wisselen, testrondes op nog te maken examens en te gebruiken correctievoorschriften (beide nog bij te stellen voor de echte afname plaatsvindt) leverden de afgelopen jaren een belangrijke bijdrage aan de positieve ontvangst van de centrale examens. En de bevestiging van het inzicht dat de kwaliteit van centrale toetsen en examens alleen tot stand kan komen in nauwe samenwerking met 'het onderwijsveld'. Waaraan de grotere openheid, responsiviteit en transparantie van handelen die het CvTE nastreeft nu en in de toekomst nog verder willen bijdragen.

Tot slot

Voorgaande bevat reden te over voor het CvTE om met gezond vertrouwen uit te zien naar de volgende vijf jaar gezamenlijk voortbouwen aan centrale toetsen en examens. Mocht op enig punt in voorgaande behoefte bestaan aan een nadere toelichting, dan ben ik daartoe graag bereid.

Met vriendelijke groet,

drs. P.J.J. Hendrikse
voorzitter College voor Toetsen en Examens